

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. rugsėjo 7 d.
(OR. en)

10487/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0256 (NLE)

JAI 675
FREMP 62
FRONT 227
MI 309
SAN 290
TRANS 370
IPCR 25

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės,
kurios vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU

gavimo data: 2020 m. rugsėjo 4 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENUI

Komisijos dok. Nr.: COM(2020) 499 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl suderinto metodo,
pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo
apribojimai

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2020) 499 final.

Priedama: COM(2020) 499 final

Briuselis, 2020 09 04
COM(2020) 499 final

2020/0256 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl suderinto metodo, pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo apribojimai

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

ES piliečių teisė laisvai judėti ir gyventi Europos Sąjungoje – vienas iš labiausiai branginamų Sąjungos laimėjimų ir svarbus jos ekonomikos variklis.

Siekdamos riboti COVID-19 protrūkio plitimą, valstybės narės¹ ėmėsi įvairių priemonių, o kai kurios iš jų paveikė piliečių teisę laisvai judėti Europos Sąjungoje. Vienos dažniausiai taikomų priemonių yra kelionių į kitą valstybę narę ribojimas arba kiti specifiniai reikalavimai (pvz., karantinuotis), taikomi kitų šalių keliautojams, įskaitant keliaujančius ekonominiais tikslais, kaip antai darbuotojams ir verslininkams.

Tokiomis priemonėmis siekiama apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę, tačiau jos labai varžo judėjimo laisvę Sąjungoje, o tai veikia ir vidaus rinką. Judėjimo laisvės atkūrimas kartu apsaugant visuomenės sveikatą yra prioritetas dėl įvairių priežasčių: darbo, šeimos, laisvalaikio. Galimybė naudotis laisvo judėjimo teisėmis, Sąjungos piliečiams tiesiogiai suteiktomis pagal Sutartis, turėtų būti išsaugota kartu užkertant kelią pakartotiniam viruso išplitimui tose teritorijose, kur jis jau buvo suvaldytas.

Nuo pat pandemijos pradžios Komisija glaudžiai bendradarbiavo su valstybėmis narėmis siekdama užtikrinti laipsnišką grįžimą prie laisvo judėjimo. 2020 m. kovo mėn. Komisija paskelbė Sienų valdymo priemonių, skirtų sveikatai apsaugoti ir prekių bei pagrindinių paslaugų prieinamumui užtikrinti, gaires² ir Darbuotojų naudojimosi laisvo judėjimo teise COVID-19 protrūkio metu gaires³, kuriose pateikta rekomendacijų dėl pasienio darbuotojų, sezoninių darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų, dirbančių ypatingos svarbos darbą, laisvo judėjimo.

2020 m. gegužės 13 d. Komisija, siekdama padėti valstybėms narėms palaipsniui panaikinti laisvo judėjimo apribojimus, priėmė gairių ir rekomendacijų rinkinį, kuriame taip pat pateikė komunikatą „Laipsniško ir koordinuoto judėjimo laisvės atkūrimo ir vidaus sienų kontrolės atšaukimo metodas“⁴ – jame, be kita ko, kalbama apie laisvę vėl pradėti taikyti tam tikras priemones, jei to prireiktų dėl epidemiologinės padėties.

2020 m. birželio 11 d. Komisija priėmė komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo taikymo trečio įvertinimo⁵, kuriame primygtinai paragino valstybes nares, kai tik tai leis epidemiologinė padėtis, užbaigti laisvo judėjimo ES apribojimų atšaukimo procesą.

¹ Valstybės narės šiuo atveju reiškia visas valstybes nares, kurioms privalomas laisvo judėjimo *acquis*, taip pat trečiasis šalis, kuriose taikomos laisvo judėjimo taisyklės (t. y. Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija (remiantis EEE susitarimu), Šveicarija (remiantis Susitarimu dėl laisvo asmenų judėjimo) ir Jungtinė Karalystė pereinamuoju laikotarpiu, kurio pabaiga numatyta 2020 m. gruodžio 31 d. (remiantis Susitarimu dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos)).

² OL C 86I, 2020 3 16, p. 1.

³ OL C 102I, 2020 3 30, p. 12.

⁴ OL C 169, 2020 5 15, p. 30.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

2020 m. liepos 15 d. Komisija priėmė Komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl laikinosios ES sveikatos sistemos parengties COVID-19 protrūkiams⁶.

2020 m. rugpjūčio 7 d. Komisijos tarnybos išsiuntė valstybėms narėms administracinį raštą, kuriame priminė laisvo judėjimo apribojimams ir suvaržymams taikomus principus, tikėdamasi, kad į tai bus atsižvelgta priimant galimus sprendimus dėl laisvo judėjimo apribojimų per pandemiją. Pagal proporcingumo principą bet koks šios teisės apribojimas galimas tik tuo atveju, jei jis būtinas ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba yra reikalingas kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Vienas iš šio rašto tikslų buvo paskatinti derinti veiksmus ir užtikrinti piliečiams ir įmonėms aiškumą bei nuspėjamumą.

Valstybės narės turi veikti efektyviau ir geriau derinti savo priemones. Atsižvelgdamos į pandemijos raidą, kai kurios valstybės narės paliko galioti arba vėl pradėjo taikyti tam tikrus laisvo judėjimo ES apribojimus. Vienašališkai taikomos priemonės sukėlė daug problemų. Nors šiuo metu draudimai atvykti iš esmės panaikinti, įmonės ir piliečiai vis dar susiduria su įvairiomis priemonėmis, kurios dažnai nustatomos per itin trumpą laiką, grindžiamos labai skirtingais kriterijais ir yra nepakankamai koordinuojamos su kitomis valstybėmis narėmis. Dėl to tiek piliečiai, tiek įmonės patiria didelį netikrumą.

Atsižvelgiant į ankstesnių pandemijos etapų patirtį reikia nustatyti suderintą, nuspėjamą ir skaidrą judėjimo laisvės apribojimų taikymo metodą. Siekiant saugiai atkurti ES ekonomiką ir užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą, labai svarbu užkirsti kelią viruso plitimui, apsaugoti piliečių sveikatą ir išsaugoti laisvą judėjimą Sąjungoje – saugiomis sąlygomis. Ypač svarbu užtikrinti, kad nebūtų ribojama tarpvalstybinė ekonominė veikla.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šia rekomendacija siekiama įgyvendinti galiojančias nuostatas, susijusias su judėjimo laisvės apribojimais dėl visuomenės sveikatos sumetimų.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši rekomendacija suderinta su kitomis Sąjungos politikos sritimis, kaip antai visuomenės sveikatos ir vidaus sienų kontrolės.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 21 straipsnio 2 dalis, 46 straipsnis, 52 straipsnio 2 dalis, 168 straipsnio 6 dalis ir 292 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

SESV 292 straipsniu Tarybai suteikta teisė priimti rekomendacijas. Pagal šią nuostatą Taryba sprendžia remdamasi Komisijos pasiūlymu visais atvejais, kai Sutartyse numatyta, kad ji priima aktus remdamasi Komisijos pasiūlymu.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020DC0318>

Taip yra ir šiuo atveju – būtina nustatyti suderintą metodą, leisiantį išvengti dar didesnių trikdžių, kuriuos kelia vienašališkai ir nekoordinuotai taikomos priemonės, ribojančios laisvą judėjimą Sąjungoje. SESV 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Jei šiam tikslui pasiekti reikėtų Sąjungos veiksmų, Europos Parlamentas ir Taryba pagal įprastą teisėkūros procedūrą gali priimti nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima lengviau naudotis šiomis teisėmis.

Pagal SESV 46 straipsnį Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, leidžia direktyvas arba priima reglamentus, nustatančius priemones, reikalingas 45 straipsnyje apibrėžiamai darbuotojų judėjimo laisvei įgyvendinti.

SESV 49 straipsnio 1 dalimi draudžiami įsisteigimo laisvės apribojimai. SESV 56 straipsnio 1 dalimi taip pat draudžiama riboti laisvę teikti paslaugas Sąjungoje. Tai taikoma ir laisvės gauti paslaugas kitoje valstybėje narėje apribojimams.

Pagal SESV 52 straipsnio 2 dalį Europos Parlamentas ir Taryba, sprendami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, leidžia direktyvas dėl nuostatų, kuriomis koordinuojamos specialiosios įsisteigimo laisvės priemonės, priimtose viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir visuomenės sveikatos sumetimais. Pagal SESV 62 straipsnį ši nuostata taikoma ir paslaugoms.

Pagal 168 straipsnio 6 dalį Taryba Komisijos pasiūlymu taip pat gali teikti rekomendacijas siekiant užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos kryptis ir priemones.

- **Proporcingumo principas**

Tikėtina, kad taikant vienašales ar nesuderintas priemones laisvo judėjimo apribojimai bus nenuoseklūs ir suskaidyti, todėl Sąjungos piliečiai, norėdami pasinaudoti savo ES teisėmis, patirs netikrumą. Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina ir proporcinga numatytam tikslui pasiekti.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

netaikoma

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pasiūlyme atsižvelgta į reguliarias diskusijas su valstybėmis narėmis, vykusias nuo pirmųjų laikinų apribojimų įvedimo, į naujausius epidemiologinės padėties duomenis, atitinkamus mokslinius faktus ir tiesioginius Sąjungos piliečių atsiliepimus, įskaitant gausius laiškus Europos Komisijai.

- **Poveikio vertinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Judėjimo laisvė yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 45 straipsnyje. Remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Chartijos 21 straipsniu draudžiami apribojimai dėl pilietybės Sutarčių taikymo srityje.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB⁷ laisvo judėjimo teisės gali būti apribotos siekiant apsaugoti tam tikrus viešuosius interesus, kaip antai visuomenės sveikatos apsaugą, viešąją tvarką ir visuomenės saugumą. Tokie apribojimai turėtų būti taikomi laikantis pagrindinių ES teisės principų – visų pirma proporcingumo, nediskriminavimo ir pagrindinių teisių. Priemonės turėtų būti pagrįstos visuomenės sveikatos sumetimais ir todėl negali viršyti to, kas tikrai būtina siekiant apsaugoti viešąjį interesą, dėl kurio jos buvo priimtose.

Bet kokie laisvo darbuotojų judėjimo teisės apribojimai Sąjungoje turi būti pagrįsti viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar žmonių sveikatos priežastimis, proporcingi ir nustatyti pagal objektyvius ir nediskriminacinius kriterijus. Tai turi būti tinkama priemonė siekti reikiamo tikslo; apribojimai turi neviršyti to, kas būtina tam tikslui pasiekti.

Ši rekomendacija neturėtų būti suprantama kaip raginimas per pandemiją taikyti laisvo judėjimo apribojimus ar sudarymas tam palankių sąlygų. Jos tikslas – nustatyti suderintą metodą, kuriuo vadovautųsi valstybės narės, nusprendusios tokius apribojimus įvesti. Sprendimą, ar reikia nustatyti laisvo judėjimo apribojimus, ir toliau priima pačios valstybės narės, bet apribojimai turi atitikti Sąjungos teisės reikalavimus. Be to, valstybės narės ir toliau turi laisvę netaikyti apribojimų, net jei jie galimi pagal šioje rekomendacijoje nustatytus kriterijus ir ribas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nėra.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Tam, kad valstybės narės galėtų taikyti suderintą metodą, reikia koordinuoti veiksmus šiose keturiuose pagrindinėse srityse: priimant sprendimus dėl laisvo judėjimo apribojimų turėtų būti taikomi bendri kriterijai ir ribos, sudaromas bendrais kriterijais pagrįstas sutartiniais spalviniais kodais pažymėtas žemėlapis, nustatytas bendras metodas, pagal kurį nustatomos priemonės asmenims, vykstantiems į didesnės rizikos zonas ir atvykstantiems iš jų, o visuomenei teikiama aiški, išsami ir savalaikė informacija apie visus apribojimus ir su jais susijusius reikalavimus.

Siekiant užtikrinti proceso valdymą ir skaidrumą, pasiūlyme visų pirma kalbama apie tris kriterijus – suminį 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklį, teigiamų tyrimų rezultatų

⁷ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

rodiklį ir atliktų tyrimų rodiklį. Šie kriterijai turėtų būti taikomi įvairioms teritorijoms, geriausia – visiems valstybių narių regionams. Siekiant užtikrinti duomenų patikimumą pagal šiuos kriterijus turėtų būti vertinamos tik tos teritorijos, kuriose atliekama daugiau kaip 250 COVID-19 tyrimų 100 000 gyventojų.

Pagal šiuos kriterijus apribojimai (jei tokie nustatomi) galėtų būti taikomi regionams, kurių suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 50 ar aukštesnis, o teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – 3 proc. ar aukštesnis. Apribojimai galėtų būti taikomi ir regionams, kurių suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra aukštesnis nei 150 100 000 gyventojų, net jei teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis yra žemesnis nei 3 proc. Šie kriterijai ir ribos nustatyti po išsamių diskusijų ir atsižvelgiant į valstybių narių pateiktus duomenis.

Remdamasis valstybių narių pateiktais duomenimis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC) rengs nuolat atnaujinamus pagal regionus suskirstytus žemėlapius, iš kurių bus matyti, kokiose teritorijose šios ribos yra pasiektos.

Jei nė vienas – nei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis, nei teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – ribos neviršija, regionas turėtų būti pažymėtas žalia spalva. Jei viršijama tik viena riba, regionas turėtų būti pažymėtas oranžine spalva. Jei viršijamos abi ribos, regionas turėtų būti pažymėtas raudona spalva. Jei duomenų nepakanka arba atliktų tyrimų rodiklis nesiekia nustatyto lygio, regionas turėtų būti pažymėtas pilka spalva.

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro žemėlapiai turėtų palengvinti suderintą valstybių narių sprendimų priėmimo procesą ir užtikrinti, kad valstybių narių sprendimai būtų priimami nuosekliai ir koordinuotai.

Pavyzdžiui, pagal šiuos kriterijus ir ribas valstybės narės galėtų taikyti apribojimus atvykstantiems iš teritorijos, kur:

- (a) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis siekia 70, o teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – 5,5 proc. (raudona zona), arba
- (b) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 175 (100 000 gyventojų), neatsižvelgiant į teigiamų tyrimų rezultatų rodiklį (raudona zona).

Valstybės narės neturėtų riboti laisvo judėjimo iš teritorijų, kuriose

- (c) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 20, o teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – 2,5 proc. (žalia zona);
- (d) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 55, o teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – 1,5 proc. (oranžinė zona, kur gali reikėti užpildyti keleivio buvimo vietos formą ar atlikti tyrimą);
- (e) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 20, o teigiamų tyrimų rezultatų rodiklis – 4,5 proc. (oranžinė zona, kur gali reikėti užpildyti keleivio buvimo vietos formą ar atlikti tyrimą).

Žemėlapis turėtų būti valstybių narių priimamų sprendimų pagrindas – šis procesas pagal galimybes turėtų būti vykdomas laikantis nustatyto tvarkaraščio.

- (a) Kas savaitę: Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras paskelbia atnaujintą spalvinių kodų žemėlapi.
- (b) Ketvirtadienį: valstybės narės, numačiusios taikyti apribojimus asmenims, atvykstantiems iš teritorijų, kurioms priskirtas raudonas arba pilkas kodas, apie tai praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

- (c) Pirmadienį: turėtų įsigaliooti valstybių narių praneštos priemonės, nebent atsirastų nenumatytų aplinkybių.

Laikantis šio sutarto tvarkaraščio būtų užtikrintas valstybių narių veiksmų koordinavimas ir nuspėjamumas, teisinis tikrumas ir atitiktis reikalavimams – tai duotų naudos ir piliečiams, ir įmonėms.

Pasiūlymas

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl suderinto metodo, pagal kurį reaguojant į COVID-19 pandemiją nustatomi laisvo judėjimo apribojimai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 21 straipsnio 2 dalį, 46 straipsnį, 52 straipsnio 2 dalį, 168 straipsnio 6 dalį ir 292 straipsnio pirmą ir antrą sakinius, atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjungos pilietybė visiems Sąjungos piliečiams suteikia teisę laisvai judėti;
- (2) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 21 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Ši teisė įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB⁸. Judėjimo ir apsigyvenimo laisvė taip pat nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (Chartija) 45 straipsnyje;
- (3) SESV 45 straipsnio 1 dalimi Sąjungoje užtikrinama darbuotojų judėjimo laisvė. Siekiant šio tikslo reikia užtikrinti, kad valstybių narių darbuotojai turėtų teisę laisvai judėti Sąjungoje ir įsidarbinti (kaip asmenys, kuriems gali būti taikomi apribojimai viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir sveikatos sumetimais);
- (4) SESV 49 straipsnio 1 dalimi uždrausta riboti valstybės narės nacionalinio subjekto laisvę įsisteigti kitoje valstybėje nareje;
- (5) SESV 56 straipsnio 1 dalimi taip pat uždrausta riboti laisvę teikti paslaugas Sąjungoje. Tai apima paslaugų teikėjų teisę kirsti sieną, kad galėtų suteikti paslaugas, ir paslaugų gavėjų teisę keliauti į paslaugų teikėjo šalį, kad gautų paslaugas. Siekiant šių tikslų tikslinga derinti priemones, kurias valstybės narės visuomenės sveikatos sumetimais gali taikyti kitų šalių piliečiams;
- (6) pagal SESV 168 straipsnio 1 dalį nustatant ir įgyvendinant visas Sąjungos politikos ir veiklos kryptis turi būti užtikrinama aukšto lygio žmonių sveikatos apsauga;
- (7) 2020 m. sausio 30 d. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) generalinis direktorius paskelbė tarptautinio masto pavojaus visuomenės sveikatai situaciją dėl naujo

⁸ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

koronaviruso, sukeliančio koronavirusinę ligą (COVID-19), pasaulinio protrūkio. 2020 m. kovo 11 d. PSO pateikė išvadą, kad COVID-19 yra pandemija;

- (8) siekdamas riboti viruso plitimą, valstybės narės ėmėsi įvairių priemonių, ir kai kurios iš jų suvaržė Sąjungos piliečių teisę laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje – pavyzdžiui, buvo įvestas įvažiavimo į šalį apribojimas arba reikalavimas, kad keliautojams iš kitų šalių būtų taikomas karantinas;
- (9) 2020 m. vasario 13 d. Taryba priėmė išvadas dėl COVID-19⁹, kuriose paragino valstybes nares, bendradarbiaujant tarpusavyje ir su Komisija, nustatyti glaudžiai ir tvirtai koordinuojamus valstybių narių tarpusavio veiksmus, kad būtų užtikrintas visų priemonių veiksmingumas, įskaitant prireikus su kelionėmis susijusias priemones, kartu apsaugant laisvą judėjimą Sąjungoje, siekiant užtikrinti optimalią visuomenės sveikatos apsaugą;
- (10) 2020 m. kovo 10 d. Europos Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovai pabrėžė, kad reikia laikytis bendro europinio požiūrio į COVID-19;
- (11) 2020 m. kovo 16 d. Komisija priėmė Sienų valdymo priemonių, skirtų sveikatai apsaugoti ir prekių bei pagrindinių paslaugų prieinamumui užtikrinti, gaires¹⁰. 2020 m. kovo 17 d. Europos Sąjungos valstybių ar vyriausybių vadovai šias gaires patvirtino;
- (12) 2020 m. kovo 30 d. Komisija priėmė Darbuotojų naudojimosi laisvo judėjimo teise COVID-19 protrūkio metu gaires¹¹, kuriomis siekiama užtikrinti, kad Sąjungos mobilūs darbuotojai ir savarankiškai dirbantys asmenys, visų pirma tie, kurių darbas itin svarbus kovojant su pandemija, galėtų atvykti į savo darbo vietą;
- (13) 2020 m. balandžio 15 d. Europos Komisijos Pirmininkė ir Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas parengė Bendras Europos COVID-19 plitimo valdymo priemonių atšaukimo veiksmų gaires¹², pagal kurias laisvo judėjimo apribojimai turėtų būti panaikinti, kai epidemiologinė padėtis pasiekia ganėtinai panašų lygį ir plačiu mastu bei atsakingai taikomos socialinių kontaktų ribojimo taisyklės;
- (14) 2020 m. gegužės 7 d. Komisija, siekdama padėti valstybėms narėms spręsti opaus darbuotojų trūkumo klausimą, priėmė komunikatą „Sveikatos priežiūros specialistų laisvo judėjimo ir rengimo būtiniausio derinimo, atsižvelgiant į neatidėliotinas COVID-19 priemones, gairės. Rekomendacijos dėl Direktyvos 2005/36/EB“¹³;
- (15) 2020 m. gegužės 13 d. Komisija priėmė dar vieną gairių ir rekomendacijų rinkinio dokumentą – komunikatą „Laipsniško ir koordinuoto judėjimo laisvės atkūrimo ir vidaus sienų kontrolės atšaukimo metodas“¹⁴. Komunikate siūlomas laipsniškas ir suderintas metodas, pagal kurį pirmiausia turėtų būti panaikinti apribojimai tose teritorijose ar valstybėse narėse, kurių epidemiologinė padėtis yra ganėtinai panaši. Šis metodas turėtų būti lankstus ir numatyti galimybę vėl pradėti taikyti tam tikras priemones, jei to prireiktų dėl epidemiologinės padėties. Komunikate teigiama, kad valstybės narės turėtų veikti atsižvelgdamos į epidemiologinius kriterijus, gebėjimą

⁹ OL C 57, 2020 2 20, p. 4.

¹⁰ OL C 86I, 2020 3 16, p. 1.

¹¹ OL C 102I, 2020 3 30, p. 12.

¹² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

¹³ OL C 156, 2020 5 8, p. 1.

¹⁴ OL C 169, 2020 5 15, p. 30.

per visą kelionę taikyti viruso plitimo valdymo priemonės ir į ekonominius bei socialinius interesus;

- (16) 2020 m. birželio 11 d. Komisija priėmė komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai dėl laikino nebūtinų kelionių į ES apribojimo taikymo trečio įvertinimo¹⁵, kuriame primygtinai paragino valstybes nars užbaigti laisvo judėjimo Sąjungoje apribojimų atšaukimo procesą;
- (17) siekdama užtikrinti sezoninių darbuotojų teises, sveikatą ir saugą ir garantuoti, kad jie žinotų savo teises, 2020 m. liepos 16 d. Komisija priėmė nacionalinėms valdžios institucijoms, darbo inspekcijos tarnyboms ir socialiniams partneriams skirtas Gaires dėl sezoninių darbuotojų darbo ES atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį¹⁶;
- (18) siekdama sudaryti palankesnes sąlygas prekėms nekliudomai judėti Sąjungoje, Komisija priėmė Komunikatą dėl žaliųjų koridorių atvėrimo pagal Sienu valdymo priemonių, skirtų sveikatai apsaugoti ir prekių bei pagrindinių paslaugų prieinamumui užtikrinti, gaires¹⁷; Krovinių vežimo oro transportu supaprastinimo COVID-19 protrūkio metu gaires¹⁸ ir Jūrininkų, keleivių ir kitų laivuose esančių asmenų sveikatos apsaugos, repatriacijos ir kelionės paslaugų gaires¹⁹;
- (19) atsižvelgdamos į tai, kad 2020 m. birželio ir liepos mėn. visoje Sąjungoje COVID-19 atvejų sumažėjo, daugelis valstybių narių panaikino per pirmąją susirgimų bangą nustatytus laisvo judėjimo apribojimus;
- (20) 2020 m. rugpjūčio mėn. beveik visoje Sąjungoje COVID-19 atvejų ėmė daugėti ir kai kurios valstybės narės vėl ėmė taikyti laisvo judėjimo apribojimus;
- (21) laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje apribojimai, nustatyti siekiant riboti COVID-19 plitimą, turėtų būti grindžiami konkrečiais ir tiksliai apibrėžtais viešojo intereso sumetimais, t. y. visuomenės sveikatos apsauga. Jie turėtų būti taikomi laikantis bendrųjų ES teisės principų, visų pirma proporcingumo ir nediskriminavimo. Rekomendacija siekiama palengvinti suderintą šių principų taikymą išskirtinėmis aplinkybėmis, susiklosčiusiomis dėl COVID-19 pandemijos. Todėl šia rekomendacija nustatytų mechanizmų taikymo sritis ir trukmė turėtų būti griežtai apribotos – tai gali būti tik reaguojant į pandemiją nustatyti apribojimai;
- (22) vienašalės priemonės šioje srityje gali sukelti didelių trikdžių, nes įmonės ir piliečiai turi atsižvelgti į daugybę skirtingų ir sparčiai kintančių priemonių. Tai ypač žalinga šiomis aplinkybėmis, kai virusas jau labai pakenkė Europos ekonomikai;
- (23) šia rekomendacija siekiama užtikrinti, kad priemonės, kuriomis visuomenės sveikatos sumetimais ribojamas laisvas judėjimas, priimti svarstančios valstybės narės labiau derintų veiksmus. Siekiant sumažinti apribojimų poveikį Sąjungos piliečiams ir ekonomikai, padidinti skaidrumą ir nuspėjamumą ir kartu užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą, valstybėms narėms būtina taikyti suderintą metodą;
- (24) tam, kad valstybės narės galėtų taikyti suderintą metodą, reikia koordinuoti veiksmus šiose keturiose pagrindinėse srityse: priimant sprendimą, ar nustatyti laisvo judėjimo apribojimus, taikyti bendrus kriterijus ir ribas; COVID-19 perdavimo riziką sutartu

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020DC0399>

¹⁶ OL C 235I, 2020 7 17, p. 1.

¹⁷ OL C 96I, 2020 3 24, p. 1.

¹⁸ OL C 100I, 2020 3 27, p. 1.

¹⁹ OL C 119, 2020 4 14, p. 1.

spalviniu kodu žymėti žemėlapyje ir suderintai taikyti priemonės, kurias, jei jų prireiktų, galima tinkamai taikyti iš vienos teritorijos į kitą keliaujantiems asmenims, atsižvelgiant į perdavimo rizikos lygį tose teritorijose;

- (25) praėjus šešioms mėnesiams nuo krizės pradžios ir remiantis informacija, kuria reguliariai keitėsi valstybės narės ir Komisija, yra aiškiau, kokios priemonės veiksmingiausios ir ko reikia imtis. Šioje rekomendacijoje nustatyti kriterijai ir ribos grindžiami valstybių narių pateiktais duomenimis;
- (26) atsižvelgdama į besikeičiančią epidemiologinę padėtį, Komisija, padedama Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro, turėtų reguliariai įvertinti šioje rekomendacijoje nustatytus kriterijus, duomenų poreikius ir ribas, įskaitant tai, ar nereiktų atsižvelgti į kitus kriterijus, pavyzdžiui, hospitalizavimo rodiklius ar intensyviosios terapijos skyrių užimtumo rodiklius;
- (27) epidemiologiniu požiūriu klasifikuodamos teritorijas ir regionus, valstybės narės turėtų taikyti suderintus rodiklius ir metodiką. Kad būtų taikomi tik tikrai būtini apribojimai, valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, siekti, kad apribojimai būtų nediskriminaciniai ir taikomi tik iš konkrečių teritorijų ar regionų, kurie yra ypač paveikti, o ne iš visos valstybės narės teritorijos atvykstantiems asmenims;
- (28) ši rekomendacija neturėtų būti suprantama kaip raginimas per pandemiją taikyti laisvo judėjimo apribojimus ar sudarymas tam palankių sąlygų. Jos tikslas – nustatyti suderintą metodą, kuriuo vadovautųsi valstybės narės, nusprendusios tokius apribojimus įvesti. Sprendimą, ar reikia nustatyti laisvo judėjimo apribojimus, ir toliau priima pačios valstybės narės, bet apribojimai turi atitikti Sąjungos teisės reikalavimus. Be to, valstybės narės ir toliau turi laisvę netaikyti apribojimų, net jei jie galimi pagal šioje rekomendacijoje nustatytus kriterijus ir ribas;
- (29) laisvo judėjimo apribojimai turėtų būti svarstomi tik tada, kai valstybės narės turi pakankamai įrodymų, pagrindžiančių tokių apribojimų naudą visuomenės sveikatai, ir yra pagrįstų priežasčių manyti, kad apribojimai būtų veiksmingi;
- (30) Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras, naudodamasis valstybių narių pateiktais duomenimis, turėtų kas savaitę skelbti ir atnaujinti pagal bendrus kriterijus sudarytus ES regionų padėties žemėlapius;
- (31) siekiant geriau suderinti valstybių narių veiksmus ir padidinti jų nuspėjamumą visuomenei, galimybę nustatyti judėjimo laisvės apribojimus dėl COVID-19 protrūkio svarstančios valstybės narės turėtų laikytis sutarto tvarkaraščio;
- (32) siekiant kuo mažiau sutrikdyti vidaus rinką ir šeimų gyvenimą per pandemiją, karantinas neturėtų būti taikomas keliautojams, atliekantiems esmines funkcijas ar turintiems esminių poreikių, kaip antai ypatingos svarbos profesijų darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims, pasienio darbuotojams, transporto darbuotojams ar transporto paslaugų teikėjams, jūreiviams ir asmenims, keliaujantiems dėl svarbių šeiminių ar verslo priežasčių, įskaitant reguliariai keliaujančius pasienio gyventojų šeimos narius;
- (33) siekiant užtikrinti nuspėjamumą ir teisinį tikrumą ir užtikrinti, kad piliečiai laikytųsi reikalavimų, taip pat sumažinti bet kokių nustatytų laisvo judėjimo apribojimų poveikį, visuomenei būtina laiku teikti aiškią ir išsamią informaciją,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Bendrieji principai

1. Bet kokie laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje apribojimai, nustatyti siekiant apriboti COVID-19 plitimą, turėtų būti grindžiami konkrečiais ir tiksliai apibrėžtais viešojo intereso sumetimais, t. y. visuomenės sveikatos apsauga. Būtina, kad tokie apribojimai būtų taikomi laikantis bendrųjų ES teisės principų, visų pirma proporcingumo ir nediskriminavimo. Todėl priemonės, kurių imamasi, neturėtų viršyti to, kas griežtai būtina visuomenės sveikatai apsaugoti.
2. Visi tokie apribojimai turėtų būti panaikinti, kai tik tai leidžia epidemiologinė padėtis.
3. Valstybės narės negali diskriminuoti vienos kitų, pavyzdžiui, negalima kelionėms į kaimyninę valstybę narę ir iš jos taikyti švelnesnių taisyklių, palyginti su kelionėmis į kitas valstybes nares ir iš jų, kai tų valstybių narių epidemiologinė padėtis tokia pati.
4. Apribojimai negali būti grindžiami asmens pilietybe – jie turėtų būti grindžiami asmens buvimo vieta (-omis) 14 dienų iki atvykimo.
5. Valstybės narės turėtų visada priimti savo piliečius ir Sąjungos piliečius bei jų šeimos narius, gyvenančius jų teritorijoje, ir sudaryti palankias greito tranzito per jų teritoriją sąlygas.
6. Valstybės narės turėtų ypač atsižvelgti į pasienio regionų ypatumus ir į tai, kad būtina bendradarbiauti vietos ir regionų lygmenimis.
7. Valstybės narės turėtų reguliariai keistis informacija visais į šios rekomendacijos taikymo sritį patenkančiais klausimais.

Bendri kriterijai

8. Galimybę nustatyti laisvo judėjimo apribojimus reaguojant į COVID-19 pandemiją svarstančios valstybės narės turėtų atsižvelgti į šiuos kriterijus:
 - (a) suminį 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklį, t. y. bendrą praneštų naujų COVID-19 atvejų skaičių 100 000 gyventojų konkrečioje teritorijoje per pastarąsias 14 dienų;
 - (b) teigiamų tyrimų rezultatų rodiklį, t. y. teigiamų rezultatų, lyginant su visais konkrečioje teritorijoje per paskutinę savaitę atliktų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatais, procentinę dalį;
 - (c) atliktų tyrimų rodiklį, t. y. konkrečioje teritorijoje per paskutinę savaitę atliktų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos skaičių 100 000 gyventojų.

Duomenys pagal bendrus kriterijus

9. Siekiant užtikrinti išsamių ir palyginamų duomenų prieinamumą, valstybės narės turėtų kas savaitę Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui teikti duomenis pagal 8 punkte nurodytus kriterijus.

Valstybės narės šiuos duomenis taip pat turėtų teikti regioniniu lygmeniu, kad užtikrintų, jog priemonės būtų taikomos tiems regionams, kuriuose jos tikrai būtinos.

Bendros ribos, į kurias reikia atsižvelgti svarstant galimybę nustatyti laisvo judėjimo apribojimus

10. Valstybės narės neturėtų riboti laisvo asmenų, keliaujančių į kitą valstybę narę ar iš jos, judėjimo, kai tos valstybės narės
- (a) suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra žemesnis nei 50 naujų COVID-19 atvejų 100 000 gyventojų arba
 - (b) teigiamų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatų rodiklis yra žemesnis nei 3 proc.,
- su sąlyga, kad ta valstybė narė per savaitę atlieka daugiau kaip 250 tyrimų dėl COVID-19 infekcijos 100 000 gyventojų.
- Valstybėms narėms, kurių suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra aukštesnis nei 150 100 000 gyventojų, b papunktyje nurodytas kriterijus išimties tvarka neturėtų būti taikomas.
11. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į regioninį atvejų pasiskirstymą kitose valstybėse narėse. Kai įmanoma, laisvo judėjimo apribojimai turėtų būti taikomi tik paveiktiems atitinkamos valstybės narės regionams. Šiuo tikslu 10 punkte nurodytos ribos turėtų būti taikomos regionų lygmeniu, neribojant laisvo judėjimo į kitus tos valstybės narės regionus, kurie ribų neviršija (arba iš tų regionų).

Rizikos zonų žemėlapis, į kurį reikia atsižvelgti svarstant galimybę nustatyti laisvo judėjimo apribojimus

12. Remdamasis valstybių narių pateiktais duomenimis ir siekdamas joms padėti priimti sprendimus, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras turėtų skelbti pagal regionus suskirstytą ES / EEE šalių žemėlapi²⁰. Šiame žemėlapyje teritorijos turėtų būti pažymėtos tokiomis spalvomis:
- (a) žalia, jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra žemesnis nei 25, o teigiamų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatų rodiklis yra žemesnis nei 3 proc.;
 - (b) oranžine, jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra žemesnis nei 50, bet teigiamų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatų rodiklis yra 3 proc. ar aukštesnis, arba jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra nuo 25 iki 150, bet teigiamų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatų rodiklis yra žemesnis nei 3 proc.;
 - (c) raudona, jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra 50 ar aukštesnis, o teigiamų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatų rodiklis yra 3 proc. ar aukštesnis, arba jei suminis 14 dienų praneštų COVID-19 atvejų rodiklis yra aukštesnis nei 150 100 000 gyventojų;
 - (d) pilka, jei turima nepakankamai informacijos, kad būtų galima įvertinti 10 punkte nurodytus kriterijus, arba jei atliktų tyrimų rodiklis yra 250 arba mažiau tyrimų dėl COVID-19 infekcijos 100 000 gyventojų. Siekiant atskirti šiuos du atvejus, turėtų būti naudojami skirtingi pilkos atspalviai.

²⁰ Pagal Susitarimą dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (Susitarimas dėl išstojimo) tai taip pat taikoma Jungtinei Karalystei Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnio 1 dalyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu.

13. Kiekvieną savaitę Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras turėtų skelbti atnaujintą žemėlapią versiją.

Valstybių narių veiksmų derinimas ir bendras tvarkaraštis

14. Valstybės narės, kurios, atsižvelgdamos į savo sprendimų priėmimo procedūras, ketina taikyti apribojimus asmenims, keliaujantiems į teritoriją, kuriai pagal 12 punkto c ir d papunkčius priskirtas raudonas arba pilkas kodas, arba iš tos teritorijos, apie tokį savo ketinimą ketvirtadienį turėtų pranešti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

Šiuo tikslu valstybės narės turėtų naudotis esamu Integruoto politinio atsako į krizes mechanizmu (IPCR). IPCR kontaktiniai punktai turėtų užtikrinti, kad informacija būtų nedelsiant perduota jų šalies kompetentingoms institucijoms.

Išskyrus išimtines aplinkybes, priemonės, apie kurias valstybė narė pranešė pagal šį punktą, turėtų įsigaliooti kitos savaitės pirmadienį.

15. Svarstydamos, ar taikyti apribojimus, valstybės narės taip pat turėtų atsižvelgti į epidemiologinę padėtį savo teritorijoje, įskaitant tyrimų politiką, atliktų tyrimų skaičių ir teigiamų tyrimų rezultatų rodiklius bei kitus epidemiologinius rodiklius.
16. Valstybės narės neturėtų nustatyti jokių apribojimų asmenims, keliaujantiems į teritoriją arba iš teritorijos, kuriai pagal 12 punkto c papunktį priskirtas raudonas kodas ir kuri yra kitoje valstybėje narėje, jeigu nenustato tokių pačių apribojimų jų pačių teritorijoje esančiai teritorijai, kuriai pagal 12 punkto c papunktį priskirtas raudonas kodas.
17. Valstybės narės turėtų nedelsdamos pranešti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie bet kokių anksčiau nustatytų apribojimų priemonių panaikinimą ir jis turėtų įsigaliooti nedelsiant.
Laisvo judėjimo apribojimai turėtų būti panaikinti, kai teritorijai vėl priskiriamas oranžinis arba žalias kodas pagal 12 punktą, su sąlyga, kad apribojimai taikyti ne trumpiau kaip 14 dienų.
18. Ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šios rekomendacijos priėmimo valstybės narės turėtų laipsniškai panaikinti apribojimus, iki šios rekomendacijos priėmimo taikomus teritorijoms, kurioms nepriskirtas raudonas arba pilkas kodas pagal 12 punktą.

Bendra galimų priemonių keliautojams, atvykstantiems iš didesnės rizikos zonų, taikymo tvarka

19. Valstybės narės neturėtų neleisti atvykti asmenims, keliaujantiems iš kitų valstybių narių.

Valstybės narės, kurios, atsižvelgdamos į savo sprendimų priėmimo procedūras, nustato laisvo judėjimo apribojimus, galėtų reikalauti, kad asmenys, keliaujantys iš teritorijos, kuriai pagal 12 punkto c ir d papunkčius priskirtas raudonas arba pilkas kodas,

(a) karantinuotųsi arba

(b) atvykę išsirtų dėl COVID-19 infekcijos.

Kai įmanoma, pirmenybė turėtų būti teikiama galimybei atlikti tyrimą dėl COVID-19 infekcijos, o ne karantinui.

Keliautojams turėtų būti suteikta galimybė vietoje b papunktyje nurodyto tyrimo dėl COVID-19 infekcijos atlikti tyrimą prieš išvykstant.

20. Valstybės narės turėtų tarpusavyje pripažinti kitose valstybėse narėse sertifikuotų sveikatos įstaigų atliktų tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatus.
21. Karantinas neturėtų būti taikomas keliautojams, atliekantiems esmines funkcijas ar turintiems esminių poreikių, visų pirma:
- (a) ypatingos svarbos profesijų darbuotojams arba savarankiškai dirbantiems asmenims, pasienio darbuotojams ir komandiruotiems darbuotojams, taip pat sezoniniams darbuotojams, kaip nurodyta Darbuotojų naudojimosi laisvo judėjimo teise COVID-19 protrūkio metu gairėse²¹;
 - (b) transporto darbuotojams arba transporto paslaugų teikėjams, įskaitant krovinių transporto priemonių, kuriomis vežami atitinkamai teritorijai skirti kroviniai, vairuotojus ir tik tranzito transporto priemonių vairuotojus;
 - (c) kasdien į užsienį keliaujantiems mokiniais, studentams ir stažuotojams;
 - (d) asmenims, keliaujantiems dėl svarbių šeiminių ar verslo priežasčių;
 - (e) diplomatom, tarptautinių organizacijų darbuotojams ir tarptautinių organizacijų pakviestiems asmenims, kurių fizinis buvimas yra būtinas tam, kad šios organizacijos galėtų tinkamai veikti, kariniam personalui, humanitarinę pagalbą teikiantiems darbuotojams ir civilinės saugos personalui, atliekančiam savo funkcijas;
 - (f) tranzitu vykstantiems keleiviams;
 - (g) jūrininkams;
 - (h) savo pareigas vykdančioms žurnalistams.
22. Valstybės narės, laikydamosi duomenų apsaugos reikalavimų, galėtų reikalauti, kad asmenys, atvykstantys iš teritorijos, kuriai priskirtas raudonas, oranžinis arba pilkas kodas pagal 12 punkto c, b ir d papunkčius, visų pirma atvykstantys lėktuvu, pateiktų keleivio buvimo vietos anketas. Kai įmanoma, siekiant supaprastinti duomenų tvarkymą ir kartu užtikrinti vienodas galimybes visiems piliečiams, keleivio buvimo vietos informacija turėtų būti renkama elektroniniu būdu.
23. Jei tai pagrįsta, valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę rekomenduoti, kad asmenims, keliaujantiems iš teritorijos, kuriai priskirtas oranžinis kodas pagal 12 punkto b papunktį, prieš išvykstant arba atvykus būtų bent atliktas tyrimas dėl COVID-19 infekcijos.
24. Jokios priemonės, taikomos asmenims, atvykstantiems iš teritorijos, kuriai pagal 12 punkto c, b ir d papunkčius priskirtas raudonas, oranžinis arba pilkas kodas, negali būti diskriminacinės, t. y. jos turėtų būti taikomos ir grįžtantiems atitinkamos valstybės narės piliečiams.
25. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi oficialūs piliečiams ir įmonėms taikomi reikalavimai konkrečiai padėtų visuomenės sveikatos sektoriui kovoti su pandemija ir nesukurtų nereikalingos ir nebūtinės administracinės naštos.
26. Jeigu į kelionės tikslo šalį atvykusiam asmeniui pasireiškia simptomai, turėtų būti atliekami pagal vietos praktiką numatyti tyrimai, diagnozė, izoliavimas ir kontaktų atsekimas ir neturėtų būti neleista atvykti. Informacija apie atvykimo metu nustatytus atvejus kontaktų atsekimo tikslais turėtų būti nedelsiant pasidalyta su šalių, kuriose

²¹ OL C 102I, 2020 3 30, p. 12.

atitinkamas asmuo gyveno pastarąsias 14 dienų, visuomenės sveikatos institucijomis, naudojantis Skubaus įspėjimo ir reagavimo sistema.

27. Dėl apribojimų neturėtų būti draudžiama teikti tam tikras vežimo paslaugas.

Bendravimas su visuomene ir jai teikiama informacija

28. Valstybės narės turėtų atitinkamoms suinteresuotosioms šalims ir plačiajai visuomenei laiku pateikti aiškią ir išsamią informaciją apie bet kokius laisvo judėjimo apribojimus, visus su tuo susijusius reikalavimus (pavyzdžiui, neigiamus tyrimų dėl COVID-19 infekcijos rezultatus arba keleivio buvimo vietos anketas), taip pat apie priemones, taikomas asmenims, keliaujantiems iš didesnės rizikos zonų.

Visų pirma valstybės narės turėtų kuo greičiau informuoti visuomenę apie visus naujus nustatytus arba panaikintus apribojimus, apie kuriuos pranešta kitoms valstybėms narėms ir Komisijai pagal 14 ir 17 punktus.

Ši informacija taip pat turėtų būti pateikta interneto platformoje „Re-open EU“. Joje turėtų būti nuoroda į Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro reguliariai pagal 12 ir 13 punktus skelbiamą žemėlapi.

Reikėtų aiškiai apibūdinti priemonių esmę, jų geografinę taikymo sritį ir asmenų, kuriems jos taikomos, kategorijas.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*